

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

الحمد لله والمنة

کتابین کتاب جواب در زبان افغانی لسانی سومی

۱۳۰۹

مَعْرِفَةُ الْاَفْغَانِيَا

حسب رأيك

ملا جان محمد و ملا بسم الله

تاجران کتب شهر قندهار

کتابخانه اسلامیه کابل

Ketabton.com

با این نام مولوی عبدالرشید پشاور

دوہ و م باب پہ بیان کنیں نعت د سید سلین دے

پڑھغہ رسول مقبول می پڑ ہو رسول مقبول باشد رحمتہ للعالمین دے ورعت عالیان است پہ تحقیق خیر البشر دی ہ یقین بہترین بشر است محمد خیر الانام و محمد بہترین مخلوقات بود خیر خواہ دہم امت دے خیر خواہ ہر امت است او چہ مشفق تو مور و پلاردی کہ مشفق از مادر و پدر است خود دہ پہ روی پیدا دہ ہم بروئے این پیدا شدہ است آخر ختم المسلمین و آخر ختم مرسلین بود	بیاد سرود دے پر رسولی بانہ درو بر رسول باشد چہ شفیع المذنبین دے کہ شفیع گناہ گاران است دہم عالم سرور سردی مرہم عالم را سردار است قاب قوسین چہ می مقام قاب قوسین مقام او بود عام ددہ ہم شفاعت دے عام است شفاعت او حضرت ہسی شہ یار دی حضرت یحییٰ شہ یار است پیش و پس چہ خد نبیادہ پیش و پس ہر کہ دنیا است ترا دم ہم اولین و از آدم ہم پیش بود
---	--

دریم باب پہ بیان کنیں ذکر د احمد ابو

وہر چاوتہ معلوم دی وہ ہر کہ معلوم اند	کمال صحاب ددین مجوم ہم اصحاب ستارگان ہیں اند
--	---

بسم اللہ الرحمن الرحیم

پہ شازبہ گویا کرہ پہ شازبان گویا کن پہ سایہ می خنک بال کہ پہ سایہ اش شنگ بال کن پہ دوہ کونہ بہ مقبول شی در دو جہان مقبول ہے شوی لہ محنت بہ خان خلاص از محنت جان را کنی دہم ظلمت علاج دے ہمہ تارکیہا را علاج است زرہ خالی مکرہ لہ فکرہ دل را خالی کن از فکر عاقبت ہم نابود دے عاقبت ہم نابود است	راشہ تکل دحق شاکرہ بیا ہمیشہ مرتق را شاکر کن دانشاپہ زمرہ کنبغال کہ این شا در دل تہال کن کہ پہ دے شامشغول شی اگر باین شا مشغول ہے شوی کہ خپیل و ردی پہ خلاص اگر و رد خود با خلاص کنی دعہ و مرد دزیرہ سراج دے ہو درد چراغ دل است نفس مہ کارہ بے ذکرہ نفس را کش بجز ذکر د دنیایا چہ طیب بود دے از دنیا کہ بہتر ہے ہو دست
--	---

که شوک شی دحق په لودی
 اگر کسی بر طرف حق برود
 چو می نه چه غلط دوی شی
 جانے نباشد که اینها غلط شوند
 دحضرت هسی یاران دی
 یاران حضرت چنین اند
 دس رسول په تبع نبیایی
 به تبع رسول می شاید
 اول یار دده صدیق وو
 اول یار او صدیق بود
 له هر شخه ساکت وو
 از همه چیز ساکت یعنی خاموش بود
 دوه وم یار دده عم وو
 دویم یار ایشان عمر بود
 هم دحق باطل فارق وو
 هم فارق حق و باطل بود
 دسیم یار دده عثمان وو
 سویم یار ایشان عثمان بود
 ترحد زیات وو دده علم
 علم او از حد زیاده بود
 خار میاری علی وو
 چهارم یار ایشان علی بود

پر دی ستو بود لار گوری
 برین ستار با که اصحاب اند راه بریند
 پیچ و تاب لکه موی شی
 پیچ و تاب مانند موی شوند
 چه دده ددین پاسبان
 که پاسبانان دین اند
 چه هر شوک در و دپر والی
 که هر کس بر ایشان درود بخواند
 چه کامل دده تصدیق وو
 که تصدیق ایشان کامل بود
 خو پر دین باند ثابت وو
 و بر دین ثابت بود
 جو پر و شبان عدل وو
 که روشن آفتاب عدل بود
 پید می فرق کنس موافق وو
 و درین فرق موافق بود
 دحیاد سخا کان وو
 که کان حیا و سخا بود
 خوی خاصه وو دده حلم
 و حلم خاصه سیرت او بود
 چه همت دپر عالی وو
 که همت ایشان عالی بود

شجاعت می بید ریغ وو
 شجاعت ایشان بید ریغ بود
 ددوی مدح می تصویر کره
 مدح ایشان تصویر کردم
 که ددوی دروی دپاره
 که بر روی ایشان
 پیر محمد دیر کناه کارد
 پیر محمد بسیار تنگبار است
 معفرت لخدایه عواری
 معفرت از خدا می خواهد

دکافر کردن تیغ وو
 برانے گردن کافر تیغ بود
 بقلم می لب تحریر کره
 به قلم اندکے تحریر کردم
 ماهم وک نجین غفارا
 ما هم بر بخش اے غفار
 له غفارا امید وار دی
 از غفار امید وار است
 کیه مومی بیاب و یاری
 اگر یابد باز خوش گردد

خلو و بادی بیابن ملک دشوار دسیمان چه
 باب چهارم است در مدح شهنشاه سلیمان که
 نعمت می زه سر فرانشوم پایه مابین کنس خلق
 نعمت او سر فرزند شدم و در میان خلق
 ممتاز شوم مقدر می تره واجب می اشکر نعمت
 ممتاز شدم موجب من از ایشان بفرست شکر نعمت
 پر ما واجب دی
 بر من واجب است

پس له حمله له دس وده
 پس از حد درود
 شاه سلیمان حکم شو
 شاه سلیمان آفتاب حکم بود

سوه دشاه مدح مقصود
 شد مدح شاه مقصود من
 کل عالم پر منور شو
 همه عالم بر روشن شد

پر عالم فیض وجود شاه
 بر عالم بختین از سخا شد
 دشاه تخت سلیمانی دی
 تخت شاه سلیمان است
 حضرت دین می محکم کرد
 دین حضرت را محکم کرد
 زیب زینت دی شاه علم
 شاه زیب زینت علم است
 پر مبدان دجنگ هم شیر
 در میدان جنگ هم شیر است
 صاعقه دده دقهر
 صاعقه قهر او
 دیر محکمی تخت و بخت
 بخت و تخت او بسیار منصوب است
 لذت عمری پر تر میخ کرد
 لذت عمر برودنخ گردانید
 سرکنش خصمی مقهور شه
 سرکنش دشمنش مغلوب شد
 پستان و ربانند بسادش
 افغانان باو شاد شدند و
 قند هار چه در هکت زندان
 قند هار که هر زندان بود

د نعمت شکره مقصود شاه
 شکر نعمت مقصود شد
 عجب لطف بر دانی دی
 عجب لطف خدا است
 پد او سران می جمل کم کرد
 در دوران خود جهالت کم کرد
 سیالی نشسته شوک محکم
 برابر او در علم بچکس نیست
 داعی ایه حق شمشیر دمی
 در حق دشمن شمشیر است
 و لانه وی ددشمن نهرا
 در آن یکند شهر دشمن را
 پر دشمن می آرام تخت د
 بر دشمن آرام نطق است
 فراخ جهان می بانند سیم کرد
 کشاده جهان بر همچون سنج کرد
 په قلعه دغم محصور شه
 دور قلعه غم بند شد
 له همه غمه آزاد شوه
 از همه غم آزاد شدند
 بیانندان و مرتبه حیران و
 باز زندان باو حیران بود

په دی جنت نذیر سو
 درین وقت جنت نذیر شد
 نن سبب دهر دولت دی
 امروز سبب هر دولت است
 که به بخت دسروز کاروی
 اگر بخت روزگار باشد
 شاه زاده د علم کان می
 شهزاده کان علم است
 د دولت می زه دعا کرم
 از دولتش دعا میکند
 خوا مکان د بقا وینه
 تا امکان بقا باشد
 چه عالم باندر روشن دی
 که عالم برین روشن است
 پیر محل عزیز ناتوان دی
 پیر محل عزیز ناتوان است
 که هر خوملاح تحریر کرد
 اگر هر چند می تحریر کند
 شاهزاده مدح ده دی
 لوح شهزاده بسیار است

هم دمصر دلپذیر سو
 هم از مصر دلپذیر شد
 سر چشمه دهر نعمت دی
 سر چشمه هر نعمت است
 دده عمر دی بی شماروی
 عمر او بسیار باشد دی
 نن رونق ددرست جهان
 امروز رونق تمام جهان است
 د بخت خواست تلخ حلا
 سوال بختش بیشتر از خدا میکند
 دا افتاب دی رک لوبینه
 این آفتاب خدا نگاهدارد
 تمام ملک پاید ده کلشن دی
 تمام ملک برود گلشن است
 سراسره کل نقصان دی
 سراسر همه نقصان است
 په بیان کبش به تقصیر
 در بیان تقصیر کند
 تر حساب تر شمار که تیره
 از اندازه حساب زیاد است

پنجم باب بیابان دهغولفاطیو بادشاهان

او حاکمان و هسی نوری اهل دیوان دیر استعمال است
دعا گمان و بیخین دیر اهل دیوان بسیار استعمال میکنند

فرمان و سر کرده - فرمان داخله - فرمان مه و رکوه - فرمان
فرمان بده فرمان بدار - فرمان بده - فرمان
 و سر کرده سو - فرمان و سر کرده سوی دی - فرمان به و سر کرده
داده شد - فرمان داده شده است - فرمان خواهد داد -
 فرمان و سر نه کرده سو - فرمان و سر کرده سوی ندی -
فرمان داده شد - فرمان داده شده است -
 فرمان به و سر نه کرده سوی - فرمان بی و سر کرده - فرمان بی
فرمان داده نخواهد شد - فرمان را داد - فرمان را
 و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده - فرمان بی و سر کرده
داده است فرمان را خواهد داد - فرمان را نداد -
 فرمان بی و سر کرده ندی - فرمان به و سر کرده - فرمان
فرمان نداده است - فرمان را نخواهد داد - فرمان
 دی و سر کرده - فرمان دی و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده
را دادی - فرمان را داده است - فرمان را نخواهد داد
 فرمان دی و سر کرده - فرمان دی و سر کرده ندی - فرمان به و سر کرده
فرمان را ندادی - فرمان را نداده است - فرمان را نخواهد داد
 فرمان بی و سر کرده - فرمان بی و سر کرده دی - فرمان به و سر کرده
فرمان را دادی - فرمان را داده است - فرمان را نخواهد داد

فرمان بی و سر کرده - فرمان بی و سر کرده ندی - فرمان به و سر کرده
فرمان را ندادی - فرمان را نداده است - فرمان را نخواهد داد
 فرمان و کینه - فرمان مکینه - فرمان تمام سو - فرمان نسوم
فرمان بنویس - فرمان بنویس فرمان تمام شد - فرمان شد تمام -
 فرمان و کینه سو - فرمان کنبلی سوی دی - فرمان به و کینه سوی
فرمان نوشته شد - فرمان نوشته شده است - فرمان نوشته خواهد شد
 فرمان به و کینه سو - فرمان کنبلی سو ندی - فرمان به و کینه سوی
فرمان نوشته نشد - فرمان نوشته نشده است - فرمان نوشته نخواهد شد
 فرمان به و کینه - فرمان کنبلی دی - فرمان دی و کینه
فرمان بی نویسی - فرمان نوشته است - فرمان را نوشتی -
 فرمان به نه و کینه - فرمان دی ندی کنبلی - فرمان کینه و کینه
فرمان را نخواهی نوشت - فرمان را نه نوشته ای - فرمان را نوشته ای
 فرمان بی و کینه - فرمان بی کنبلی دی - فرمان بی و کینه
فرمان را نوشتی - فرمان را نوشته ایم - فرمان را خواهیم نوشت
 فرمان بی نه و کینه - فرمان بی ندی کنبلی - فرمان به نه و کینه
فرمان را نه نوشتی - فرمان را نه نوشته ایم - فرمان نخواهیم نوشت
 فرمان بی و کینه - فرمان بی کنبلی دی - فرمان بی و کینه
فرمان را نوشتی - فرمان را نوشته است - فرمان را خواهد نوشت
 فرمان بی نه و کینه - فرمان بی ندی کنبلی - فرمان به نه و کینه
فرمان را ننوشتی - فرمان را ننوشتی است - فرمان را نخواهد نوشت
 دیوان و کوه - دیوان مه کوه - دیوان دی بنه و کوه - دیوان بی بنه
دیوان بکن - دیوان کن - دیوان را خوب کردی - دیوان خوب کردی

حاصل دی وه لپیزه - حاصل دی لپیزلی هی - حاصل وه لپیری
 حاصل را فرستادی حاصل را فرستاده - حاصل را خواهی فرستاد
 حاصل دی نه ولپیزه - حاصل دی نه لپیزلی - حاصل نه ولپیزه
 حاصل را نفرستادی حاصل را نفرستاده - حاصل نخواهی فرستاد
 حاصل می وه لپیزه - حاصل می لپیزلی دی - حاصل به وه لپیزه
 حاصل را فرستادم حاصل را فرستاده ایم - حاصل را خواهیم فرستاد
 حاصل نه وه لپیزه - حاصل می نه لپیزلی حاصل نه وه لپیزه
 حاصل را نفرستادم حاصل را نفرستاده ایم - حاصل نخواهیم فرستاد
 وهل کوه - وهل مه کوه - وهی - مهی وهه - وهل چلاره کوی
 زون کن زون کن بزین ویرا بزین ویرا زون چرا میکنی
 وه په واهه - وهلی دی - وه بییه وهی - نه وه واهه - نه وه وهلی
 زودش زده است خواهد زد زودش زوده است
 نه بییه وهی - وه دی واهه - وهلی دی - وه بییه وهی
 نخواهد زد زدی زده ای خواهی زد
 وه می واهه - وهلی دی - وه بییه وهه - نه می وه واهه
 زوم زده ام خواهم زد زوم -
 نه دی وهلی - نه بییه وهه - تری کوه - تری مه کوه -
 زوده ایم نخواهیم زد بستن کن بستن کن
 وه یه تری - مه یه تری - چلاره یه تری - پر خدی تری - بیگناه ده
 بسته اش کن کن بستنش چاره میکنی برهه بندی بخندست
 وه یه تاره - تری دی - وه بییه تری - نه یه وه تاره
 بستنش بستنش خواهد بست بستنش -

دیوان ی وکر - دیوان ی کوی دی - دیوان به وکری -
 دیوان کرد دیوان کرده است دیوان خواهد کرد
 دیوان ی نه وکر - دیوان ندی کوی - دیوان به نه وکری
 دیوان نه کرد دیوان نه کرده است دیوان نخواهد کرد
 دیوان وسو - دیوان سو می دی - دیوان به وسی -
 دیوان شد دیوان شده است دیوان خواهد شد
 دیوان نه وسو - دیوان ندی سوی - دیوان به نه وسی
 دیوان نشد دیوان نشده است دیوان نخواهد شد
 دیوان دی وکر - دیوان دی کوی دی - دیوان به وکر -
 دیوان را کردی دیوان را کرده ای دیوان خواهی کرد
 دیوان دی نه وکر - دیوان ده نه دی کوی - دیوان به نه وکر
 دیوان را نکردی دیوان را نکرده ای دیوان را نخواهی کرد
 دیوان می وکر - دیوان می کوی دی - دیوان به وکر -
 دیوان را کردم دیوان را کرده ایم دیوان را خواهیم کرد
 دیوان می نه وکر - دیوان می ندی کوی - دیوان به نه وکر
 دیوان را نکردم دیوان را نکرده ایم دیوان را نخواهیم کرد
 حاصل ولپیزه حاصل مه لپیزه حاصل شله لپیزه
 حاصل را نفرستاد حاصل را بفرست حاصل را چرا بفرستی
 حاصل می وه لپیزه - حاصل می لپیزلی دی - حاصل وه لپیزه
 حاصل را فرستاد حاصل را فرستاده است حاصل را خواهد فرستاد
 حاصل نه وه لپیزه - حاصل نه لپیزلی حاصل نه وه لپیزه
 حاصل را نفرستاد حاصل را نفرستاده است حاصل را نخواهد فرستاد

نه بيه دي تولى - نه بيه وه تری - وه دی تاره - تری دی دی -
 نه بيه بست - نخواهد بست - بست - بست
 وه بيه تری - نه دی وه تاره - نه دی حی تری - نه بيه وه تری
 خواهی بست - نه بست - نه بست - نخواهی بست
 وه می تاره - تری می دی - وه بيه ترم - نه می و تاره -
 بست - بست ایم - خواهیم بست - نه بست
 نه می دی تری - نه بيه وه ترم - نه بيه پغاره تختایر کم
 نه بست ایم - نخواهیم بست - نه بگردش - نه بخر کم
 فلانا عرض لوه راوله - فلانا راواله - شه په کارد - خیه کو -
 فلانا را به عرض بیار - فلانا را بیار - چه بکارت - چه میکنی
 رایبه ووست - راوستلی می دی - رایبه ولی - نه په را ووست
 آورد - آورده هست - خواهد آورد - نه آورد دی
 نه په دی راوستلی نه بيه راولی - را دی ووست - راوستلی دی
 نه آورده هست - نه خواهد آورد - آوردی - آورده
 رایبه ولی - نه دی را ووست - نه دی حی راوستلی - نه بيه را ولی
 خواهی آورد - بیار دی - نه آورده - نخواهی آورد
 رای می ووست - راوستلی می دی - رایبه وله - نه می را ووست
 آوردیم - آورده ایم - خواهیم آورد - نه آوردیم
 نه می دی راوستلی - نه بيه را وله - سلام و کره - سلام مه کره -
 نه آورده ایم - نخواهیم آورد - سلام کن - سلام کن
 سلام شه لوه کو - سلام می و کره - سلام بيه کوی - سلام مه و کره
 سلام چرا میکنی - سلام را کرد - سلام را کرده است - سلام را خواهد کرد

سلام می نه و کره - سلام می نه دی کوی - سلام بيه نه و کره - سلام می و کره
 سلام را کرد - سلام را کرده است - سلام را نخواهد کرد - سلام کردی
 سلام می کوی می - سلام بيه و کره - سلام می و کره - سلام می نه دی کوی
 سلام کرده - سلام خواهی کرد - سلام نکردی - سلام را کرده -
 سلام بيه نه و کره - سلام و کره - سلام می کوی می - سلام بيه و کره
 سلام را نخواهی کرد - سلام کردم - سلام کرده ایم - سلام خواهیم کرد
 سلام می نه و کره - سلام می کوی می - سلام بيه نه و کره - سلام می و کره
 سلام نکردم - سلام نکرده ایم - سلام نخواهیم کرد
 خلعت مه و سرکوه - خلعت و سرکوه - خلعت و چانه و سرکوه -
 خلعت مه - خلعت بده - خلعت را به که میدهد
 خلعت واغندل - خلعت مه اغندل - خلعت واغندل
 خلعت پرورش - خلعت پرورش - خلعت با پوشید
 خلعت می اغندلی می - خلعت به واغندل - خلعت نه واغندل
 خلعت را - پوشیده هست - خلعت را خواهد پوشید - خلعت را پرورشید
 خلعت نه دی اغندل - خلعت به واغندل - خلعت دی واغندل
 خلعت را پرورشید هست - خلعت را نخواهد پوشید - خلعت را پرورشید
 خلعت می اغندلی می - خلعت به واغندل - خلعت نه دی واغندل
 خلعت را پوشیده - خلعت را خواهی پوشید - خلعت را پرورشید
 خلعت می نه دی اغندل - خلعت به واغندل - خلعت واغندل
 خلعت را پرورشید - خلعت نخواهی پوشید - خلعت پرورشید
 خلعت می اغندلی می - خلعت به واغندل - خلعت می نه دی واغندل
 خلعت پرورشیدیم - خلعت را خواهیم پوشید - خلعت را پرورشیدیم

نه راغلم - نه ییم راغلی - نه بیسم را - مواجب ورکه
 نه آدم - نه آور ایم - نخوایم آمد مواجب بد
 مواجب مه و ساکوه - مواجب چادی - مواجب نسته
 مواجب مه مواجب از کیفیت مواجب نیست
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکری
 مواجب داد مواجب داده است مواجب خواهد داد
 مواجب نه ورکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب نداد مواجب نداده است مواجب نخواهد داد
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکر
 مواجب دادی مواجب داده لید مواجب نخواهی داد
 مواجب نه و سرکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب نادای مواجب نداده مواجب نخواهی داد
 مواجب و سرکر - مواجب و سرکری - مواجب به ورکر
 مواجب دادم مواجب داده ایم مواجب نخواهم داد
 مواجب نه و سرکر - مواجب نه ندی و سرکری - مواجب نه و سرکری
 مواجب را ندادم - مواجب نداده ایم - مواجب نخواهم داد
 مواجب و سرکر سو - مواجب و سرکری سو دی - مواجب و سرکری
 مواجب داده شد - مواجب داده شده است - مواجب داده خواهد شد
 مواجب و سرکر سو - مواجب و سرکری سوی ندی - مواجب و سرکری
 مواجب داده نشد - مواجب داده نشده است - مواجب داده نخواهد شد
 لبسکر تول که - لبسکر مه تولوه - لبسکر چالره تولو
 تشون جمع کن تشون جمع کن تشون را بهر که جمع میکنی

خلعت می ندی اغستی - خلعت به نه واغندم -
 خدمت را بپوشیده ایم - خدمت را نخواهم پوشید
 خانان دی راسی - خانان دی ندراشی - خانان شه کارلوی
 خانان بیاید خانان بناید خانان چه کار دارد
 خانان راغله - خانان راغلی دی - خانان به راسی -
 خانان نه آمدند خانان نه آمده اند خانان نخواهند آمد
 خانان نه راغله - خانان ندی راغلی - خانان به ندراشی
 خانان نه آمدند خانان نه آمده اند خانان نخواهند آمد
 تاسی راغلاست - تاسی راغلی یاست - تاسی به راسی
 شما آمدید شما آمده اید شما نخواهی آمد
 تاسی نه راغلاست - تاسی نه یاست اغلی - تاسی به ندراسی
 شما نه آمدید شما نه آمده اید شما نخواهی آمد
 موز سر اغلو - موز راغلی یو - موز به راسو -
 مایان آمدیم - مایان آمده ایم - مایان نخواهم آمد
 موز نه راغلو - موز نه یور اغلی - موز به ندراسو -
 مایان نه آمدیم مایان نه آمده ایم - مایان نخواهم آمد
 راعنی - راعلی دی - رابسی - ندراعنی - ندی راغلی -
 آمد آمده است خواهد آمد نه آمد نه آمده است
 نه به راسی - راغلی - راغلی می - رابسی - ندر اغلی -
 نخواهد آمد آمدی آمده امی نخواهی آمد نه آمدی
 نه می راغلی - نه به سر را - راغلم - راغلی می - رابسم
 نخواهی آمد آمد آدم نخواهم آمد

لیسکر در سبب ندری لیسکر بی سبب دے لیسکر خوا سرد دے -
 قشون آراسته ندارد - قشون بی اسباب است قشون خوار است
 لیسکر ی قول کر - لیسکر ی قول کر دے لیسکر بی قول کر دے -
 قشون را جمع کرد قشون را جمع کرده است قشون را جمع نخواهد کرد
 لیسکر ی قول نکر - لیسکر قول کر دے لیسکر بی قول نکر ی
 قشون را جمع نکرد قشون را جمع کرده است قشون جمع نخواهد کرد
 لیسکر دی قول کر - لیسکر دی قول کر دے لیسکر بی قول کر -
 قشون را جمع کردی قشون را جمع کرده قشون را جمع نخواهی کرد
 لیسکر دی قول نکر - لیسکر دی قول کر دے لیسکر بی قول نکر
 قشون را جمع نکردی قشون را جمع کرده قشون را جمع نخواهی کرد
 لیسکر ی قول کر - لیسکر ی قول کر دے لیسکر بی قول کر دے -
 قشون را جمع کردم قشون را جمع کرده ایم قشون را جمع نخواهم کرد -
 لیسکر ی قول نکر - لیسکر ی قول کر دے لیسکر بی قول نکر
 قشون را جمع نکردم قشون را جمع کرده ایم قشون را جمع نخواهم کرد -
 نسان و نسنه - نسان مدلسه - نسان دی لاندی نیولی
 نسان گیر - نسان گیر - نسان را هنوز نگرفته امی
 نسان ی وه نیو - نسان ی نیولی دے - نسان به وه نسی -
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت
 نسان ی نه وه نیو - نسان ی نه دی نیولی - نسان نه وه نسی
 نسان را نگرفت - نسان را نگرفته است - نسان نخواهد گرفت
 نسان دی وه نیو - نسان دی نیولی دے - نسان به وه نسی -
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت
 نسان را گرفت - نسان را گرفته است - نسان را خواهد گرفت

نسان دی نه ونیو - نسان دی نه دی نیولی - نسان به وه نسی
 نسان را نگرفتی نسان را گرفته است نسان را نخواهی گرفت -
 نسان می وه نیو - نسان می نیولی دے - نسان به ونسنم
 نسان گرفتیم نسان را گرفته ایم - نسان خواهیم گرفت -
 نسان می نه وه نیو - نسان می نه دی نیولی - نسان نه وه نسنم
 نسان نگرفتیم نسان نگرفته ایم - نسان نخواهیم گرفت -
 شماره - یا حساب هم پید غه رنگ زده کرد - وایه شماره
 شمار کن و حساب را هم بهمین قسم یاد بگیر - بگو شماره را
 وه نیوه - شماره ی نیولی دے - شماره به وه نسی
 گرفت - شماره را گرفته است - شماره را خواهد گرفت
 حساب وه نیوه - حساب نیولی دے - حساب به وه نسی
 حساب را گرفت حساب را گرفته است حساب را خواهد گرفت
 هم دغه ویل سی - وه یه کنه - مه یه کنه - خوی کن -
 هم بهمین قسم گفته میشود - بشمار - بشمار - چند بشمار ی
 وه ی کنل - کنلی دے دی - وه بیه کنهی - نه ی وه کنل -
 شرد شرد است بشمارد - نه شرد
 نه یه دی کنلی - نه بیه وه کنهی - وه دی کنل -
 شرد است شرد خواهد شرد شردی -
 کنلی دی دی - وه بیه کنل - نه دی وه کنل -
 شرد - خواهی شرد - شردی
 نه دی دی کنلی - نه بیه وه کنل - وه می کنل -
 شرد خواهی شرد - شردم -

گنلی دی - وه بیه گنم - نه می وه گنل -
 شمرد ام ^{خواهم شمرد} ^{ز شمردم}
 نه می دی گنل - نه بیه وه گنم - بنکار و کوه -
 شمرد ام ^{خواهم شمرد} ^{شکار کن}
 بنکار مه کوه - په بنکار پس عبث عمر ضایع کیری -
 شکار کن ^{صه و بنال} ^{شکار عبث عمر ضایع} ^{شود}
 بنکار که و کوه بالک نسته - بنکار مباح دی - بنکار
 شکار اگر کنی ^{باک نیست} ^{شکار مباح است} ^{شکار}
 نه دی که کله - غم به دی لر می کوی له دل -
 خوب است ^{گاه گاه} ^{غم شاد دور} ^{میکنه} ^{از دل}
 شاه زاده حنا پنبکار ووت - پنبکار به ووزی -
 شهزاده ^{صاحب به شکار بیرون شد} ^{به شکار بیرون خواهد شد} ^{می}
 پنبکار و تلحی - پنبکار وه نه ووت - پنبکار به نه ووز
 به شکار بیرون شده است ^{به شکار بیرون نشد} ^{به شکار بیرون نخواهد شد}
 پنبکار و تلحی ندی - پنبکار وه ووت - په پنبکار به ووزی -
 به شکار بیرون شده است ^{به شکار بیرون شدی} ^{به شکار بیرون نخواهی شد}
 پنبکار و تلحی - پنبکار نه ووت - پنبکار به نه ووز -
 به شکار بیرون شده ^{به شکار بیرون نشدی} ^{به شکار بیرون نخواهی شد}
 پنبکار و تلحی ندی - په پنبکار وه و تم - په پنبکار به ووزم -
 به شکار بیرون شده ^{به شکار بیرون شدم} ^{به شکار بیرون خواهم شد}
 پنبکار و تلحی بهم - پنبکار نه ووت - په پنبکار به نه ووزم
 به شکار بیرون شده ایم ^{به شکار بیرون نشدم} ^{به شکار بیرون نخواهم شد}

پنبکار نه می وتلی - شپیرم ناپه بیگننه هغولفا طوچه انور خلق وانی
 پنبکار نه ام بیرون ^{ششم} ^{باب در میان همان} ^{لفظها که این دیگر مردم مکتوبه}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه مخه - بازار اسراخه کوه -
 بازار برو ^{بازار مرو} ^{بازار چه} ^{بیکینی}
 بازار دبیگا و کاردی - چه پلیسه نه لوب بازار مه وینه
 بازار مر بیکاران را کار است ^{که پول} ^{نداری} ^{بازار زمین}
 و بازار نه دی هغه شی چه پیسه لوی - چه پیسه لوی هغه شی
 به بازار ^{همو} ^{برود که پول دارد} ^{که پول ندارد همو نرود}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه تللی بهم - بازار لوه به ولا رسه -
 بازار رفتم ^{بازار رفتم ایم} ^{بازار خواهیم رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار لوه نیم تللی - بازار لوه به نه ولا رسه
 بازار زفتم ^{بازار زفتم ایم} ^{بازار نخواهم رفت}
 بازار اولای - بازار لوه تللی ی - بازار لوه به ولا رسه -
 بازار رفتی ^{بازار رفتم} ^{بازار خواهیم رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار تللی ندی - بازار لوه به ولا رسه
 بازار زفتمی ^{بازار زفتم} ^{بازار نخواهی رفت}
 بازار لوه ولا رسه - بازار لوه تللی دی - بازار لوه به ولا رسه
 بازار رفت ^{بازار رفتم است} ^{بازار خواهد رفت}
 بازار لوه نه ولا رسه - بازار لوه ندی تللی - بازار لوه به نه ولا رسه
 بازار زفتم ^{بازار زفتم است} ^{بازار نخواهد رفت}
 سودا و کوه - سودا مکوه - شیطان گران دی -
 سودا کن ^{سودا کن} ^{چیتا} ^{گران است}

تقصان شی - سود به وه نکر - زیان به وکر - شو وخت
 نقصان میشود سود نخواهی کرد زیان خواهی کرد - چند وقت
 وه درینزه - رخت به ارزان سی - سودا به وکره -
 ایشانده شو رخت ارزان میشود سودا کرد
 سودا به کپی ده - سودا به وگری - سودا به نه وکره -
 سودا کرده هست سودا خواهد کرد سودا نکرد
 سودای نده کپی - سودا به نه وکپی - سودای وکره -
 سودا نکرده هست سودا نخواهد کرد سودا کردی
 سودای کپی ده - سودا به وکر - سودای نه وکره -
 سودا را کرده سودا خواهی کرد - سودا نکردی
 سودای نده کپی - سودا به نه وکر - سودای وکره -
 سودا را نکرده سودا را نخواهی کرد سودا را کردم
 سودای کپی ده - سودا به وکریم - سودای نه وکره -
 سودا را کرده ایم - سودا را خواهیم کرد سودا را نکردم
 سودای نده کپی - سودا به نه وکریم - کبنت و سو -
 سودا را نکرده ایم - سودا را نخواهیم کرد - کشت نش
 کبنت نه و سو - کبنت بنده دی - کبنت بنه ندی -
 کشت نش کشت خوبست کشت خوب نیست
 کبنت سرخی وه واهه - کبنت وکره - کبنت مه کوه -
 کشت سرخی زد کشت بکن کشت مکن
 کبنت خواری خواری - دکبنت اوس وخت ندی
 کشت خواری بخوابد از کشت الحال وقت نیست

دکبنت وخت لا پس دی - کبنت بر وکره - کبنت دیر مه کوه -
 از کشت وقت بنویس دست - کشت بسیار بکن - کشت بسیار مکن -
 واک بدی به وه نه رسیدی - او به پر وچه -
 توت شما باو نخواهد رسید - آب بره خشک خواهد شد -
 حاصل بدی له لاس ووزی - خواری بدی هبطه سی
 حاصل شما از دست بیرون خواهد شد خواری شما جط خواهد شد
 کبنت ی وکر - کبنت ی کپی دی - کبنت به وکپی -
 کشت را کرد کشت کرده است کشت خواهد کرد -
 کبنت ی نه وکر - کبنت ی نده کپی - کبنت به نه وکپی
 کشت را نکرد کشت را نکرده است کشت را نخواهد کرد -
 کبنت دی وکر - کبنت دی کپی دی - کبنت به وکر -
 کشت کردی کشت کرده کشت خواهی کرد -
 کبنت دی نه وکر - کبنت دی نده کپی - کبنت به نه وکر -
 کشت را نکردی کشت را نکرده کشت را نخواهی کرد
 کبنت می وکر - کبنت می کپی دی - کبنت به وکریم -
 کشت را کردم کشت کرده ایم - کشت خواهیم کرد - واکم
 کبنت می نه وکر - کبنت می نده کپی - کبنت به نه وکر -
 کشت نکردم کشت نکرده ایم - کشت نخواهیم کرد -
 او به وچی کره - او به مه وچوه - که او به وچی کوه
 آب خشک مکن آب مکن خشک اگر آب خشک کنی - کپی
 نشالی به لاس ووزی - او به و سر کوه چه شالی او به -
 شایها از دست بیرون میشود آب بده که شالی را آب کنده

باغی خراب کر - باغی خراب کوی دی - باغ به خراب کوی -
 باغ را خراب کرد - باغ را خراب کرده است - باغ را خراب خواهد کرد
 باغی خراب نکړ - باغی خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړی
 باغ را خراب نکړد - باغ را خراب نکړده است - باغ را خراب نخواهد کرد
 باغ دی خراب کر - باغ دی خراب کوی دی - باغ به خراب کر -
 باغ را خراب کردی - باغ را خراب کرده ایم - باغ را خراب خواهیم کرد
 باغ دی خراب نکړ - باغ دی خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړی
 باغ را خراب نکړدی - باغ را خراب نکړده ایم - باغ را خراب نخواهیم کرد
 باغ می خراب کر - باغ می خراب کوی دی - باغ به خراب کریم -
 باغ را خراب کردیم - باغ را خراب کرده ایمم - باغ را خراب خواهیم کردیم
 باغ می خراب نکړ - باغ می خراب کوی ندی - باغ به خراب نکړیم
 باغ را خراب نکړدیم - باغ را خراب نکړده ایمم - باغ را خراب نخواهیم کردیم
 لوبه گله سی - لوبی گله سو - لوبی گله سوی حی - لوبه دی گله سی -
 درو شروع خواهد شد - درو شروع شد درو شروع شده است - درو شروع خواهد شد
 لوبی گله نسو - لوبی گله سوی ندی - لوبه دی گله نسوی
 درو می شروع نشد - درو می شروع نشده است - درو می شروع نخواهد شد
 لوبی گله سو - لوبی گله سو دی - لوبه دی گله سی -
 درو می شروع شد - درو می شروع شده است - درو می شروع خواهد شد
 لوبی گله نسو - لوبی گله سوی ندی - لوبه دی گله نسوی
 درو می شروع نشد - درو می شروع نشده است - درو می شروع نخواهد شد

اوبه وچی سو - اوبه وچی سوی دی - اوبه به وچی سو -
 آب خشک شد - آب خشک شده است - آب خشک خواهد شد
 اوبه وچی نسو - اوبه وچی سوی ندی - اوبه به وچی نسوی
 آب خشک نشد - آب خشک نشده است - آب خشک نخواهد شد
 اوبه می وچی کر - اوبه می وچی کوی حی - اوبه به وچی کوی -
 آب را خشک کرد - آب را خشک کرده است - آب را خشک خواهد کرد
 اوبه می وچی نکړ - اوبه می وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړی -
 آب را خشک نکړد - آب را خشک نکړده است - آب را خشک نخواهد کرد
 اوبه دی وچی کر - اوبه دی وچی کوی حی - اوبه به وچی کوی -
 آب را خشک کردی - آب را خشک کرده ایم - آب را خشک خواهیم کرد
 اوبه دی وچی نکړی - اوبه دی وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړی
 آب را خشک نکړدی - آب را خشک نکړده ایم - آب را خشک نخواهیم کرد
 اوبه می وچی کر - اوبه می وچی کوی حی - اوبه به وچی کوی -
 آب را خشک کردیم - آب را خشک کرده ایمم - آب را خشک خواهیم کردیم
 اوبه می وچی نکړی - اوبه می وچی کوی ندی - اوبه به وچی نکړی
 آب را خشک نکړدیم - آب را خشک نکړده ایمم - آب را خشک نخواهیم کردیم
 باغ کبینهوه - باغ مده کبینهوه - باغ پوچی کوه - باغ پوچی ماکوه
 باغ بنشان - باغ نشان - باغ را پوچی کن - باغ را پوچی کن
 باغ شاین سو - باغ شاین نسو - باغ بیلی وه واهه
 باغ سبز شد - باغ سبز نشد - باغ ژاله زد -
 باغ انگور وکړه - باغ انگور نه وکړ - سر درخت باوه رزاهه -
 باغ انگور کرد - باغ انگور نکړد - سر درخت را باور بخت

لومی کله سو - لومی کله سوئی دی - لوبه می کله سی
 دردم شروع شد دردم شروع شده است دردم شروع خواهد شد -
 لومی کله نشو - لومی کله سوئی ندی - لوبه می کله نشی
 دردم شروع نشد دردم شروع نشده است دردم شروع خواهد شد
 لوی وکری - لوی کری دی - لوبه وکری - لوی به نه وکری -
 درو کرده - درو کرده است درو خواهد کرد - درو نکرد -
 لوی ندی کری - لوبه نه وکری - لودی نه وکری
 درو نگرفته است درو نخواهد کرد - درو کردی
 لودی کری دی - لوبه وکری - لودی نه وکری
 درو کردی درو خواهی کرد - درو را نکردی -
 لودی ندی کری - لوبه نه وکری - لوسه وکری -
 درو نگرفته - درو خواهی کرد - درو کردم
 لومی کری دی - لوبه وکرم - لوسه نه وکری -
 درو کرده ایم - درو خواهیم کرد - درو نکردم
 لومی ندی کری - لوبه نه وکرم - لوپریووت
 درو نگرفته ایم درو نخواهم کرد - درو افتاد
 لوپریووتی می - لوبه پریوزی - درمند و کوته
 درو افتاده است درو خواهیم افتاد خرمن کوب
 درمند مه کوته - درمند تر کومه کوت
 خرمن کوب خرمن را تاکی می کوبی -
 ویش پری و اخسته - ویش پری اخستی ده -
 از ویش سال را برداشت از ویش سال را برداشته است

ویش پریه واخلی - ویش پردی و اخسته -
 از ویش را خواهد برداشت از ویش را برداشتی
 ویش پردی اخستی ده - ویش پریه واخلی -
 از ویش را برداشته از ویش را خواهی برداشت
 ویش پری و اخسته - ویش پریه اخستی ده -
 از ویش را برداشتم از ویش را برداشته ام
 ویش پریه واخلی - سبز کال پریوانی ده -
 از ویش را بر میدارم امسال پریوانی است
 کاختی دی رب نه را ولی - کاختی نسته خدای دی
 قسط را رب بیاورد قسط نیست رب العالمین
سر دشا هزاره صنالری - چه سر چشمه جوئی
 سر شهنزاده صاحب داشته باشد که سر چشمه سخا در کم است
 آمین - آمین - آمین - داد دعای می قبوله کری مبین
 استجب استجب استجب این دعا من را قبول کند تا در مبین
اوم باب پیدیان کبش خوراک او دشمن او دشمن
 هفتم باب در بیان خوراک دشمنین و دشمنین
 خواره و خوراک - خواره و خوراک - خواره مه خوراک -
 طعام بخور طعام بسید بخور چیز بخور
 خواره لب خوراک - هر رنات خواره بدی رنخوراک -
 چیز کم بخور هر قسم خوردنیها شمارا بخور خواهد کرد
 دودی به و خوراک - دودی به خوراک - دودی و خوراک -
 نان را خورد نان را خورده است - نان را خواهد خورد -

دودی به نه و خورده - دودی به نده خورده -
 نان را نخورد نان را نخورده است
 دودی به نه و خوری - دودی دی و خورده -
 نان را نخواهد خورد نان را خوردی -
 دودی دی خورلی ده - دودی به و خوری -
 نان را نخورده نان را خواهی خورد -
 دودی دی نه و خورده - دودی دی نده خورلی -
 نان را نخوردی نان را نخورده
 دودی به نه و خوری - دودی می و خورده -
 نان را نخواهی خورد نان را خوردم
 دودی می خورلی ده - دودی به و خوردم
 نان را نخورده ایم نان را خواهیم خورد
 دودی می نه و خورده - دودی می نده خورلی
 نان را نخوردم نان را نخورده ایم -
 دودی به نه و خوردم - اوبه و شنبه اوبه شنبه
 نان را نخوردم خورد آب بخورد آب نخورد
 اوبه کن شنبه - اوبه که دیری و شنبه نش بدی
 آب کم خورد آب اگر بسیار بخوری شکم شمارا ازیم
 و کابری - او خوب بدی دیر که - اوبه بی و شنبه
 یکش خواب شمارا بسیار خواهد کرد - آب خورد
 اوبه بی شنبلی دی - اوبه بی و شنبه
 آب خورده است آب را خواهد خورد

اوبه بی نه و شنبه - اوبه بی نده شنبلی - اوبه به
 آب نخورد آب نخورده است
 نه و شنبه - اوبه دی و شنبه - اوبه دی شنبلی دی
 نخواهد خورد آب خوردی آب خورده شنبلی
 اوبه به و شنبه - اوبه دی نه و شنبه - اوبه دی نده
 آب خواهی خورد آب را نخوردی آب را نخورده -
 اوبه به و شنبه - اوبه می و شنبه - اوبه می شنبلی دی
 آب را نخواهی خورد آب را خوردم آب را خورده ایم
 اوبه به و شنبه - اوبه می و شنبه - اوبه می نده شنبلی
 آب را خواهیم خورد آب را نخوردم آب را نخورده ایم -
 اوبه به نه و شنبه - پوینش و اغنده - پوینش اغنده
 آب را نخوریم خورد پوشاک درخت پوشاک درخت را پوش
 پوینش لب اغنده - سادگی ده - دیر پوینش مده غنده
 رخت کم پوش - که سادگی است بسیار رخت پوش
 اسراف دی - اسراف بددی - قبا بی و اغسته
 که اسراف است اسراف بدست قبارا پوشیده
 قبا بی اغستی ده - قبا به و اغندی - قبا بی و اغسته
 قبارا پوشیده است قبارا خواهد پوشیده قبارا پوشیده
 قبا بی نده اغستی - قبا به نه و اغندی - قبا بی
 قبارا پوشیده است قبارا خواهد پوشیده قبارا
 و اغسته - قبا بی اغستی ده - قبا به نه و اغندی -
 پوشیدی قبارا پوشیده قبارا خورده پوشیده

قبادی نه واغسته - قبادی نده اغستی - قبايه نه واغندا
 - قبارا بنوشیدی - قبارا بنوشیده - قبارا نخواستی پوشید -
 قباي واغسته - قباي اغستی ده - قبايه نه واغندم
 قبارا پوشیدم - قبارا پوشیده ایم - قبارا خواهم پوشید
 قباي نه واغسته - قباي نده اغستی - قبايه نه واغندا
 قبارا بنوشیدم - قبارا بنوشیده ایم - قبارا نخواهم پوشید
 پکری پسرکوه - پکری مد پسرکوه - پکری ستا مناسب نده
 دستار بزرگن - دستار بزرگن - دستار شمارا مناسب نیست
 پکری دیره پسرکوه - چه سنت دة رسول الله ده -
 دستار بسیار بزرگ کرده میباش که سنت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم
 پکری به پسرکوه - پکری به پسرکری ده - پکری به پسرکری
 دستار را بزرگ کرد - دستار را بزرگ کرده است - دستار را بزرگ خواهد کرد
 پکری به پسرکوه - پکری به پسرکری نده - پکری پسرکری
 دستار را بزرگ نکرد - دستار را بزرگ کرده نیست - دستار را بزرگ نخواهد کرد
 پکری دی پسرکوه - پکری دی پسرکری ده - پکری به پسرکری
 دستار را بزرگ کردی - دستار را بزرگ کرده - دستار را بزرگ خواهی کرد -
 پکری دگر نکره - پکری دی پسرکری نده - پکری به پسرکری
 دستار را بزرگ نکردی - دستار را بزرگ کرده - دستار را بزرگ خواهی کرد
 پکری می پسرکوه - پکری می پسرکری ده - پکری به پسرکرم
 دستار را بزرگ کردم - دستار را بزرگ کرده ایم - دستار را بزرگ خواهیم کرد
 پکری می پسرکوه - پکری می پسرکری نده - پکری به پسرکری
 دستار را بزرگ نکردم - دستار را بزرگ کرده ایم - دستار را بزرگ نخواهیم کرد

چارگزی ترملاوه توه - چارگزی ترملا مه توه -
 چارگزی بهر به بند - چارگزی را بر کر میند -
 چارگزی دیره نارواده - په ترک کنسی فائده نسته -
 چارگزی بیدر نارواست - در بستن دسه فائده نیست -
 چارگزی ترملاکوه - چارگزی ترملاکری ده - چارگزی
 چارگزی را بر کر کرد - چارگزی را بر کر کرده است - چارگزی را
 به ترملاکری - چارگزی به ترملانکره - چارگزی به
 بر کر خواهد کرد - چارگزی را بر کر نکرد - چارگزی را
 ترملاکری نده - چارگزی به ترملانکری - چارگزی می
 بر کر نه کرده است - چارگزی را بر کر نخواهد کرد - چارگزی را بر
 ترملاکوه - چارگزی می ترملاکری ده - چارگزی به ترملا
 بر کردی - چارگزی را بر کر کرده - چارگزی را بر کر خواهد کرد
 چارگزی می ترملانکره - چارگزی می ترملاکری نده
 چارگزی را بر کر نکردی - چارگزی را بر کر کرده - چارگزی را بر کر نخواهد کرد
 چارگزی به ترملانکری - چارگزی می ترملانکره -
 چارگزی را بر کر نخواهی کرد - چارگزی را بر کر کرده - چارگزی را بر کر خواهیم کرد
 چارگزی می ترملاکری ده - چارگزی به ترملاکرم
 چارگزی را بر کر کرده ایم - چارگزی را بر کر نخواهیم کرد
 چارگزی می ترملانکره - چارگزی می ترملاکری نده
 چارگزی را بر کر نکردیم - چارگزی را بر کر کرده ایم - چارگزی را بر کر نخواهیم کرد
 چارگزی به ترملانکرم - دقصب پر توکت و کره -
 چارگزی را بر کر نخواهیم کرد - از قصب تبنان بکن -

دَقَصَبِ پَر توک مَه کوه - دَسَیْدِی قِیص و کوه -
 از قصب تبنان مکن از سیدی بیرهن مکن -
 دَسَیْدِی قِیص مَه کوه - و ریشم زینت دَنخودی -
 از سیدی بیرهن مکن ابریشم زینت زنان هت
 اونا ریشم و ولره - خدا یورسول ناره واکری می
 دمر مردان را خدا ورسول ناره کرده هت
 هم پد غه رنگ سپین زره - اوسره زره نار وادی -
 هم بهرین قسم نقره و طلا ناره هت -
 پرهیزدی مردان مسلمانان و رخن دیر کری -
 پرهیز مردان مسلمانان ازوه بیار کنه وار
 چری نروی چه په اغوستن سره ددوی خان سزا
 جائے نباشد که به لباس اینها جان خود را بخواهد
 د اوس کری - اوکتی بقدر ده یوه مثقال دسپین
 آتش کند - و انگشتری بقدر یک مثقال نقره
 که حاکم یا قاضی یا مفتی به دیاره دهر د کاغد
 اگر حاکم یا قاضی یا مفتی از بهر نه کاغد
 پلاس کری - باکت می نشته - کتی پلاس کوه -
 بدست کند - باکش نیست انگشتری را بدست کن -
 کتی پلاس مکوه - کتی شه کوی - کتی پلاس کوه
 انگشتری بدست مکن انگشتری چه میکنی - انگشتری را بدست کرد
 کتی می پلاس کوی ده - کتی به پلاس کوی -
 انگشتری را بدست کرده ست - انگشتری را بدست خواهد کرد -

کتی دی پلاس کوه - کتی دی پلاس کوی ده -
 انگشتری را بدست کردی انگشتری را بدست کرده -
 کتی به پلاس کوی - کتی می پلاس کوه - کتی می پلاس کوی
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - انگشتری بدست کردم - انگشتری را بدست کرده ام
 کتی به پلاس کرم - کتی می پلانکره - کتی می پلاس کوی
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - انگشتری را بدست نکردم - انگشتری را بدست کرده ام کوه
 کتی به پلاس نکرم - هم پد غه قیاسی هغه نور هم زده
 انگشتری را بدست نخواهم کرد - هم بهرین قیاس در بکار الفاظ را بدست
 اتم باب پیمان کنج هغو الفاظ وجه اصل نشینان
 مشتمل بر بیان همان لفظها که در نشینان وی
 او مالدران می دیر مستعمله وینا اوسر کار ددی
 یا مال دران اش بیدر مستعمل میکنند و هر کار ایشان باشد
 غوایه و تیره - غوایه مه تیره - غوایه وه پیایه غوایه مه پیا
 گاؤ مارا سته مکن - گاؤ مارا سته مکن گاؤ مارا بچران گاؤ مارا بچران
 غوایه پریر ده - چه پخپله خری - غوایه دنگردی
 گاؤ مارا بگذار که خود بچرد گاؤ مارا چاق کرد
 غوایه خاربه دی - غوایه خاربه کوه -
 گاؤ مارا چاق هت گاؤ مارا چاق کرد
 غوایه می خاربه کوی ده - غوایه به خاربه کوی -
 گاؤ مارا چاق کرده هت گاؤ مارا چاق خواهد کرد
 غوایه می خاربه نکوه - غوایه به خاربه کوی ندی
 گاؤ مارا چاق نکرد گاؤ مارا چاق نکرد هت

غیلبی دی وگو - غیلبی دی لوی دی غیلبی به ولوش

گوسفند یا دوشیده گو سفند مارا دوشیده - گوسفند مارا خوری دوشیده

غیلبی دی نه ولو - غیلبی دی ندی لوی غیلبی نه ولوش

گوسفند مارا ندوشیده گو سفند مارا ندوشیده - گوسفند مارا خوری دوشیده

غیلبی می ولو - غیلبی می لوی دی - غیلبی به ولوش

گوسفند مارا دوشیدم - گوسفند مارا دوشیده ایم - گوسفند مارا خوری دوشیدم

غیلبی می نه ولو - غیلبی می لوی غیلبی نه ولوش

گوسفند مارا ندوشیدم - گوسفند مارا ندوشیده ایم - گوسفند مارا خوری ندوشیدم

وقت دغرمی دی غیلبی را غلی دی - شپا پیرسه سترتری

وقت بنروزه است - گوسفند با آده است - چوپان برسن لبته است

وینچی ورسه کتوی وروا خله - لپیور و مین وی که ا

کنز برود یکا برایش برود از شیردره ششها پز برود

مزرکه واینه ده غیلبی پر پیایه - که واینه نه ووهلی پیایه

زمین علف است گوسفند مارا برود چران - اگر علف نبود بعد از آن برود

پسکری سه بنه دی تر حله پیورته - بوده راهی و می ماره و کور

بهار اسال خوبت از حد زیاده - چوانان سه آید میر لبه کانه

شپنه و غره و ته غیلبی بوزه چه مهر اشی لبینه بپوزه

چوپان بطرف کوه گوسفند مارا میر - که میر پیاید از غره برود

هم به دوی خوری دماخی کلون - هم هسی ناک و لو یاکو

هم اینها خوله خود کلبه مایه را - هم چیلین تم بچوه کلک خله را

خرپ به دوی شی لکن ز یاتی - شود به پیری کری یو

چاق آنها میشود از حد زیاده - شیر بسید خواهد کرد

غوایه به خاربه نکری - غوایه دی خاربه کره - غوایه دی

گاو مارا چاق خوله کرد - گاو مارا چاق کردی گاو مارا

خاربه کری دی - غوایه به خاربه کپ - غوایه خاربه نکره

چاق کرده - گاو مارا چاق خوری - گاو مارا چاق کردی

غوایه دی خاربه کری ندی - غوایه به خاربه نکره

گاو مارا چاق کرده - گاو مارا چاق کردی

غوایه می خاربه کره - غوایه می خاربه کری دی - غوایه

گاو مارا چاق کردم - گاو مارا چاق کرده ایم - گاو مارا

خاربه کرم - غوایه می خاربه نکره - غوایه می خاربه کری

چاق خواهیم کرد - گاو مارا چاق کردم - گاو مارا چاق کرده ایم

غوایه به خاربه نکرم - غیلبی وه پیایه - غیلبی مه پیایه

گاو مارا چاق خواهیم کرد - گوسفند چران - گوسفند چران

غیلبی را وله - لیری ورایه کره - شود و لوش

گوسفند را بیار - بره مارا با ایشان راکن - شیر بدوش

شود مست کره - شود ماکوش - شود و لیر و ته پون

شیر را ماست کن - شیر بدوش - شیر را بره مارا بگذار

چی و روی خواران دن کردی - غیلبی به وگو

که بخورد - خوار مارا غرست - گوسفند مارا دوشیده

غیلبی به لوی دی - غیلبی به ولوشی - غیلبی نه ولو

گوسفند مارا دوشیده است - گوسفند مارا خواهد دوشیده - گوسفند مارا ندوشیده

غیلبی نه لویه - غیلبی به نه ولوشی

گوسفند مارا ندوشیده است - گوسفند مارا خواهد دوشیده

کز دی وه دسره ژمی دپه - کز دی مه دروه اوس ساره نسته
 نیمه سیاه را برپاکن زمستان هت نیمه سیاه را برپاکن الی الی کز نیت
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی وه - کز دی می وه درولی
 نیمه سیاه را برپا کرد - نیمه سیاه را برپا کرده هت - نیمه سیاه را برپا خواهد کرد
 کز دی به نه وه دروله - کز دی می نده درولی کز دی نه وه درولی
 نیمه سیاه را برپا نکرد - نیمه سیاه را برپا کرده هت - نیمه سیاه را برپا خواهد کرد
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی - کز دی به وه در -
 نیمه سیاه را برپا کردی - نیمه سیاه را برپا کرده - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می نه وه دروله - کز دی می نده درولی - کز دی نه وه دروله
 نیمه سیاه را برپا نکردی - نیمه سیاه را نکرده برپا - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می وه دروله - کز دی می درولی ده - کز دی به وه دروله
 نیمه سیاه را کرده ایم برپا - نیمه سیاه را برپا کرده ایم - نیمه سیاه را برپا خواهد کردی
 کز دی می نه وه دروله - کز دی می نده درولی - کز دی نه وه دروله
 نیمه سیاه را نکردیم برپا - نیمه سیاه را نکرده ایم برپا - نیمه سیاه را برپا خواهد کردیم
 ولینده - مه لپنده - وکوم لورته لپورده چری به واره و
 کچ کن - کوچ کن - بکدام طرف کوچ میکنی بجا زول میکنی -
 وه لپین - لپیلی - وه به لپز دی - نه وه لپین -
 کچ کرد کوچ کرده هت کچ خواهد کرد نکرد کوچ
 لپیلی ندی - نه به ولپز دی - ولین - لپیلی می -
 کوه نکرده هت نخواهد کچ کرد - کوچ کردی کوچ کرده -
 وه لپز دی - نه ولین - لپیلی نه می - نه به ولپز دی -
 کوچ خواهد کرد کچی کوچ کچ نکرده - نخواهی کچ کرد -

ولینم - لپیلی می - وه به لپز دی -
 کوچ کردم کوچ کرده ام - خواهم کوچ کرد -
 نه ولینم - لپیلی نه می - نه به ولپز دی -
 نکردم کوچ کوچ نکرده ایم - نخواهم کوچ کرد -
 لرگی یا بوتهی وکرة ژمی راشی - لرگی او بوتهی مکوه
 بچوب یا بوننه بکن زمستان آید بچوب دیو ته کن
 ژمی لالری دی - خدای زده چه شو به ژوندی می
 زمستان هنوز دور هت خدا میداند که تا که زنده خواهد بود
 ترا و بو پنچوا شوکت کا ولی نه کا بزنی حوص مکوه -
 از آب بیشتر کسی پانزار مانده کت حوص کن
 حریص محروم وی - نصیحت واخله - فایده به در کزی
 حریص محروم می باشد نصیحت برادر - فایده خواهد داد
 لرگی می وه کوه - لرگی می کزی دی - لرگی به وکری -
 بچوب یا بیزم را کرد - بیزم را کرده است - بیزم را خواهد کرد -
 لرگی می نه وکرة - لرگی می ندی کزی - لرگی به نه وکری
 بیزم را نکرد - بیزم را نکرده هت - بیزم را نخواهد کرد -
 لرگی دی وکرة - لرگی دی کزی دی - لرگی به وکری
 بیزم را کردی - بیزم را کرده - بیزم را خواهد کردی -
 لرگی دی نه وکرة - لرگی دی ندی کزی - لرگی به نه وکری
 بیزم را نکردی - بیزم را نکرده - بیزم را نخواهد کردی -
 لرگی می وکرة - لرگی می کزی دی - لرگی به وکری
 بیزم را کردم - بیزم را کرده ایم - بیزم را خواهم کرد -

لرگی می ند و کره - لرگی می ندی گری - لرگی به نه و کره -

بیزم را کره - بیزم را کرده ایم - بیزم را نخواهم کرد -

میند و کره میند مکره - میند به چرت ته گو - پر زره

شزل کن شزل کن شزل کجا تو میکنی بر کنه

میند او س - پید اثر می به چرت و لارس -

شزل باش بین زمستان کجا دکلام طرف خوابی رفت -

عبث سفر مه کوه - خیل شان به خوا سر -

عبث سفر سخن جان خود را خوار میکنی

نه باب بیان کنش الفاظ چه بنکار بیان مستعمل
بهم باب در بیان نظرهای که شکار بیان مستعمل میکنید

دهوسی بنکار کوه - دهر غه بنکار مه کوه - فایده نوری

از آهو شکار کن از مرغ شکار کن فایده ندارد

هوسی ی وه ویشته - هوسی ی ویشته ده -

آهو را زد آهو را زده هست

هوسی به وه ولی - هوسی می نه وه ویشته - هوسی ی

آهو را خواهد زد آهو را زده آهو را

نده ویشته - هوسی دویشته ده - هوسی به وه ولی - هوسی دی

زده هست - آهو را خواهد زد آهو را

وه ویشته - هوسی دویشته ده - هوسی به وه ولی

زدی آهو را زده آهو را خواهد زد

هوسی دی نه وه ویشته - هوسی دی نه ده ویشته

آهو را زدی آهو را زده

هوسی به نه وه ولی - هوسی می وه ویشته - هوسی می

آهو را نخواهی زد آهو را زدم آهو را

ویشته ده - هوسی به وه ولم - هوسی می نه وه ویشته

زده ایم آهو را خواهیم زد آهو را زدم

هوسی می نده ویشته - هوسی به نه وه ولم

آهو را زده ایم آهو را نخواهم زد

توفک وه وله - توفک مه وله - توفک وزنه ویشته

توفک بزنی - توفک بزنی - توفک را زنی گیر کرد

پس له هغه توفک وه وله - خطابه کم ولی - دازنه

بعد از آن توفک بزنی - خطا کم خواهد زد - این یادگیر

پدار و کنش هم و غواره - که داسروی پر خوا صافی -

دما بدتش هم بخواد اگر باروتش بر طبیعت او صفا باشد -

توفک به بنه ولی - او که داسروی نخوا چف می ویشته

توفک خوب خواهد زد و اگر باروت او از طبیعتش چف باشد زدن

نه و که - توفک وزنه می وه بنه وه - وزنه می نیولی ده -

خواهد کرد توفک را دزن گرفت دزنه اش گرفته هست

وزنه به وه نشی - وزنه می نه وه بنه وه - وزنه می نده

دزن را خواهد گرفت دزن را گرفت دزن را نه

نیولی - وزنه به نه ونشی - وزنه می نیولی ده -

گرفته هست دزن را خواهد گرفت - دزن را گرفت

وزنه می نیولی ده - وزنه به وه نشی -

دزن را گرفت دزن را خواهد گرفت

رنجک بی اور واخلی - رنجک دی اور واخست -
 رنجکش آتش نخواهد برداشت رنجک تو آتش برداشت
 رنجک دی اور اخستی دی - رنجک بدی اور واخلی
 رنجکت آتش برداشته است رنجکت خواهد آتش برداشت
 رنجک دی اور واخست - رنجک دی اور ندی
 رنجکت آتش برداشت - رنجکت آتش
 اخستی - رنجک بدی اور واخلی - رنجک می
 برداشته است رنجکت آتش نخواهد برداشت رنجک من
 اور واخست - رنجک می اور اخستی دے
 آتش برداشت رنجک من آتش برداشته است
 رنجک بی می اور واخلی - رنجک می اور واخست
 رنجک من آتش خواهد برداشت رنجک من آتش برداشت
 رنجک می اور ندی اخستی - رنجک بی می اور واخلی
 رنجک من آتش برداشته است - رنجک من آتش خواهد برداشت

رباعی

زہیم کفتره اجل شہین
 ددہ لوپری می زرگی شہین دے
 من کبوترم اجل شہین است
 از ترس وے دلم پر کین است
 کہ دانہ داخل صورت می ریوزد
 صیاد نیولی رانہ مکین دے
 اگر دانہ بردارم صورت من بیلوزد
 صیاد گرفته است بہر کین را

رباعی

رنجک بی اور واخلی - رنجک دی اور واخست -
 رنجکش آتش نخواهد برداشت رنجک تو آتش برداشت
 رنجک دی اور اخستی دی - رنجک بدی اور واخلی
 رنجکت آتش برداشته است رنجکت خواهد آتش برداشت
 رنجک دی اور واخست - رنجک دی اور ندی
 رنجکت آتش برداشت - رنجکت آتش
 اخستی - رنجک بدی اور واخلی - رنجک می
 برداشته است رنجکت آتش نخواهد برداشت رنجک من
 اور واخست - رنجک می اور اخستی دے
 آتش برداشت رنجک من آتش برداشته است
 رنجک بی می اور واخلی - رنجک می اور واخست
 رنجک من آتش خواهد برداشت رنجک من آتش برداشت
 رنجک می اور ندی اخستی - رنجک بی می اور واخلی
 رنجک من آتش برداشته است - رنجک من آتش خواهد برداشت

وزندہ دی نہ وہ نیوہ - وزندہ دی نہ دہ نیولی - وزندہ نہ وہ نس
 وزندہ را نگرتی - وزندہ را نگرتی
 وزندہ می وہ نیوہ - وزندہ می نیولی دہ - وزندہ بہ وہ نس
 وزندہ را گرفت - وزندہ را گرفته ایم
 وزندہ می وہ نیوہ - وزندہ می ندہ نیولی - وزندہ بہ نہ ونس
 وزندہ را نگرتیم - وزندہ نگرتی ایم - وزندہ نخواہم گرفت
 دغره بیکار آسان دی - اود سکی بیکار گران دی -
 بیکار کوه آسان است - دوز زمین ہوار شکار گران است
 ہوسی پر راوار وہ - چہ زہ ورنہ پت سم کندہ می
 آہو را برین بگردان کہ من بایشان بہم شیوم - شاید کہ برنم
 کفتری اوزرکی اوہیلی - ہمہ سہی آر ول غواری
 کبوتر دیکہ در غابی ہم ہمچنین گردانیدن بخوابد
 کہ شوکی در واری او تہ در سبند ورنہ وہ نس
 اگر کسی بر شا بگرداند و شا در بند باشان بگیری
 خوانا خواہ بی پسکمو وہ ول - پدایہ شرطکہ رنجک
 خوانا خواہ بچم یا خرابی زد بین شرط اگر رنجک
 اوس واخلی - رنجک می اور واخست - رنجک می
 آتش بردارد - رنجکش آتش برداشت رنجکش
 اوس اخستی دی - رنجک بہ مے اوس واخلی
 آتش برداشته است رنجکش آتش خواهد برداشت ندی
 رنجک می اور واخست - رنجک می اور اخستی
 رنجکش آتش برداشت رنجکش آتش برداشته است

جوس نازک چه پاخته لیرده
 وطن دی بلخی دامقام پیرده
 جوس فریاد کرد که بر نیز کوی کن
 وطن شما دیگر هست این بگذار
 یاران دی کوچ که خافه و نین
 رهن و لاری پرمیاع رینده
 یاران شما کوچ میکنه خافل میبار
 رهن که عبارت از شیطان است ایستادست
 بر شمع لزه کن

رباعی

اوی می شاختی که جگر خون
 اور می لکیری دزده په خون
 اشک من بیچکه ز جگر خون
 آتشم در میگیرد بخانه دلم
 عیش ددینا به پیر عمل شوکه
 چه خاورد و کوه کنبلی خون
 عیش دینا را پیر محمد چند خواهد کرد
 که خاکها بر کرد قبول خان مای

دوم باب در بیان لغات او داسما و مفر و ود

مشتمل بر شش فصل اول فصل بیان کس و سما و ود
 مشتمل بر شش فصل اول فصل در بیان امیایه آن چیزها

خیزون چه په سما کس دی یا قریب و آسمان دی
 که در آسمان است یا قریب با سما است -

غو - سپوزی - پیرونی - ستوری - تنای - بر لبینا
 آفتاب مهتاب پدین ستاره پای و مرتبه برق
 سوره ووشنه - اورنج - اوره - شاخکی - زئی - واره
 سرخ و سبز که بر آسمان ایستاده میشود نیم - بر قطره و یا چکله آب - تراله - برف
 باد باران - وو - گرش - تندک - تکه - سایه - غازه
 باد باران باد گرد و غبار - صاعقه آسمان نیز صاعقه است سراگری

خاهمت - عزمه - نماز پیشین - ما بنام - می شب - نمر خات -
 بهشت - نمر زده - نماز پیشین - نماز شام - نیم شب - مشرق -
 قبله - سهیل - قطب - شمال - پوسرت - کنبه -
 قبله جنوب شمال شمال پوسرت پوسرت پوسرت

دوم فصل بیان کس و حیوانا توچ و سوراغ انوی

سوی - نارینه - مبره - هلت - ساری - ماندینه - عورت
 مرد مرد مرد بچه زن زن زن
 جنلی - نر - بنجه - آس - اسپ - بجانر - غوی
 دختر نر ماده اسپ مادریان کره گاودز
 غوا - بخندار - اوش - اوبنه - جوکی - خرخاره
 ماده گاؤ گوساله شتر اردانه شتر بچه خر خر ماده خر

غیره - کچر - کچر - مییز - موز - وری - وزه
 کوره خر قاطر قاطر مای میش قوی بره بز می ماده

وز - مرغومی - مرغوخیه - هوسی - هوسی نوکینا
 بز می نر بز غاله نر ماده اش آهوس نر ماده اش بز نر نر

کبلی - غرختی - سپوره - سوی - شرمش - لیوه
 آهوبره قوی کوه پیش کوهی خرگوش گرگ بز زرگ

کابره بل - کوب - بین - مزری - سرکوزی گندلیوه
 کفتار بز کفتار غوس شیره خوک بز خوک

پرانای - کیدره - چجال - گورکین - خانکی
 پنگ روباه شغال گورکش سرخ شتی

کشف - شگون - سبزی - مزک - مبرک - مار - لرم -
 کاشیت جریه خادیت سوش کوروش - مار - لرم
 چ - میزی - چینی - پیشی - سپی - کوه - تازی
 کس سورج کرم کرمز سگ ریشی تازی
 خندکی - سپی - گوکری - دریم فصل بیان مرغان
 کولر نادره سگ سگ
 باز - شهین - های - گرگسی - یلاد - پنجه
 باز شاهین های گرگس نیزگرگس نیزگرگس
 ملاچرگک - کارک - کزک - کاعی - سایه - هیل
 کلاغ پیشه کلاچ کلاغ کشت سار مغزوی
 بظ - کول - زانیه - لایه - کا - کوتان - کچیر
 بظ کرم کورنگ تراز کوتان
 مینا - طوی - بلبله - کفتره - نظوی - بارو - خرگه - کتوا
 بیل کیوز فخره بوم توراج بیسینه پاره
 فرکه - سیسی - کرک - مرخی - چرک - چرک - چوگک - توتی
 لیک توبی کرک ایضاگر خروس مایان بجه پرشترک
 چرندوکی - چپچی - هلی - غماشلی
 مرغ کوهک کارشغ بیل چوپ چوپ
 حلوم فصل په بیان کسب د باقی اشیا موده
 سکره زرد - سپین زرد - میس - کلا بین - پاره
 طلا نقره مس قلع سیاه

اوسپنه - زیر - برنج - سرف - کت
 آهن برنج برنج سرب سگ هفت چوش
 دیک - کبوه - هرکاره - کاچوغم
 دیگ آفتاب روغن دانه قاشوغم کلان
 چچی - کوشی - چاره - توره - توفک
 قاشوغم خورد نیزه شوع کارد تمشیر تفتک
 دسار چاره - استن - یوم کھی - سپاره
 پاک سوزن بیل پیشه بوت زن فال
 نغری - توبری - پمول - گهته - موغری
 سربایدیگ بیگام ایرغ زن نیزغ زن جمع مروارید
 مرغره - عنی - عنی - والی - والی - پیروان شروکی
 یک مروارید یک گمین جمع گمین یک گوشواره - گوشوار با سلفه بینی
 کتی - ریرم - اکوب - مری - کنجلی
 انگشتری مرجان کربا مبه کوزی
 کوج - گوگر - زس نیم - مردار سنک
 از جنس خاک کربا خروست کوز کرد ندرنج مردار سنک
 رانجه - سحرف - اود - اوبه - باد - خاوری - غز
 سربه سوزن آتش آب باد خاک کوه
 کانی - دبره - سخر - کزنک - لوپ - زمکه - خون کودک
 سنگ سنگ سفار کلا کال کون زمین خانه - نازک لایق
 چپوئین - کزدی - پخول - سفرخی - مواند
 چوپوش سیه خانه سیخ بیلد کتاب سیخانه

مردوی - کراست - کینه - تلثک و رستن - کجین
 خ ند میم کاف کاف کاف
 بالبت - مسله - لری - لری - بوتی - بوتی
 بالبت جائه ناز چوب چوب بوت بوت
 رود - واله - لبتی - قیص - پرتوک - خوی
 نه جوس جوس پیچین تپان کاه
 لکی - کیش - دو بجه - دوهر - جابی - پیری
 لک کیش چله پیچید بکله نیز چادر سفید جابی دستار
 بنی آدم - فریبت - پیری - لاس - پینه - پین
 لایک جن دست پائے پائیا
 زنگون - نو - غولانج - تی - کته - کتی - نوک
 زانو نان پستان سرکتن انگشت انگشتا ناخن
 نوکان - غوز - پزه - خوله - خول - غابن
 ناخنا گوش بینی دهن دهنبا دندان
 اوری - شوندا - شوندا ان - مخ - وروخی
 دار و دندان لب بها روی ابرو
 سترگی - بانرو - زئی - بارخو - غاره - جفک
 پشما شرکان زخ کردن گلو
 بزیره - بریت - وینته - بمانج - اوزه - ملا
 ریش سپل نوی موی شانه شانه کر
 نش - ورون - پندی - کاسه - بهنک - کنجی
 شک ران ساق کاسه شهنک کتبی آب خردن

کوزه - کتوی - منکی - کودی - لغزی - سوده
 کوزه دنگ خوردگی کوزه کلان سفال اوچان سبد
 جلت - کیره - غله - کبنت - بوکری - غقم - اوشی
 جلت پنج کشت کشت قدسه از زمین کیکار گم جو
 پرویه - بیده - درمند - غوبل - ماش - منکی
 کاه بیه خرمن چوغل نیز ماش
 بزدن - غونبت - وریشی - غونبی - غوری
 ارزان کال بیج گوشت روغن
 کوی - شلنب - شود - مس - پوخته - اورد
 مسه آردنغ شیر مات نیز تازه تیج
 پیروی - شک - وری - وژغونی - زره
 تیمان کف چشم موش بزغیرا دل
 پینه - سبزی - پینتورگی - توری - پینتی
 جگر نف گزده سپرز قبره
 ولی - پوست - خاه - سولاغه - رسی
 شان بوسند چاه دوچ رسن
 واین - کوری - کاه کنبه - پلار زوی - خور
 ریمان کاه کش نیز کاه کش پیر پسر خواهر
 وروس - اکا - اما - انا - تروری - مت
 برادر عم خال جده عمه زمین ریگناک
 مته - موت - مت - پت - نیکاره - شرگند
 بازو مشت سعی و کوشش لیا پوشید ظاهر نیز ظاهر

لور - لور - نه - بک - بنه - نیک - ثحیت - جوری

بالا دست چپ ته به خوب خوب بیت جوری

تکری - واره - واره - چنبری - شوئی - نکری

لوسی از حیت - بید ریزه ویند چنبری نیز چنبری چادر

پرونی - لاس بندی - فصل بیان کنبد رختونو

چادر دست بند در بیان برنجا

تبه - زیبری تبه - لوی تبه - بنه تبه - وه چکی - بشکارو

تپ تپ برقان دامنه نیز دامنه نیز دامنه دان لجنب

سره تبه - توده تبه - شاقوی - سه یکه تبه - کوی شری

تپ لرزه تپ گرم تپ یک نیز تپ یک ابد برخان

خوراره - کشوک شخیه - وراژه - دکال دان - اورماله

گوشت خورک بزه کان دمنیل خازیر دانه سال شیر نیک

سپوی - حسبه - نیم سری - خاره - نس خوبی - فو

خیشک حسوه درونیم سر چایر وک درونیم گرگ

کنک - کون - روند - یک گلد - وچن - ووجن

گنگ کر کور پچل گنگ خشل نام جانزه - بادی

وؤ - سوزک - دغابش دورد - خوله خوبی - پچ

باو سوزاک درد دندان درد دهن درونیم

دستونی ول - ثاری - توری - دزره - شوله

درد گلو سوز خورک پهرز درد دل

دکولو پچ - دسر دسر - مده خوب -

درد روده - درد سر - تپ دق

فصل په بیان کنبد حروف و فو تجیه

ا ب ت ث ج ح خ ش ذ ز

ز ی ژ س ش ص ض ط ظ ع ف ق ک

گ ل م ن پ ل ا ع ی -

تمثیلهای حروف که در افغانی آمده اینست

ت همچون پت چه همچون چاره - ش همچون خلوه - ش

همچون خبیرد همچون دودی در همچون لوبه - ز همچون مود - ژ

همچون ژرا - ط همچون خرکط - س همچون بنادی - گ

همچون گل - ن همچون کون - یا کانی +

تمت بعون الله الملك الوهاب کتاب

معرفة الافغانی بید الحق العیابیر محمد مؤلف کتاب

Kh. Sarwan
03.04.2009

(معرفة الافغانى)

حُرِّرَ وَمَعْرُوضٌ شَدِيدٌ بِجَنَابِ كَامِيَابِ مَطَالِبِ وَ
 مَقَاصِدِ مَآبِ المَخْدُومِ الأَعْظَمِ مالِكِ زَمَامِ حَكَمِ
 العَرَبِ وَالعَجَمِ المَخْصُوصِ بِالنَّفْسِ لُقْدِ سَيِّئَةٍ -
 المَكْرَمِ بِالرِّيَاسَةِ الإِنْسِيَّةِ - دَسْتُورِ الأَعَاظِمِ وَرِئَاءِ
 عَالِيَّانِ - عَيْنِ أَعْيَانِ الأَمَارَةِ - وَالذِّيَّوَانِ مَتَّبِعِ
 الجُودِ وَالإِحْسَانِ خَلِيفَةِ الرَّمَنِ - وَوَارِثِ بَيْعَاتِهِ
 إِخْرَ الزَّمَانِ - وَمُؤَيِّدِ مَذْهَبِ نِعْمَانِ بِالجَنَّةِ وَالنُّبُهَانِ
 إِمَامِ الأَنْسِ وَالجَبَانِ عَفِيٍّ سُلْطَانِ ابْنِ سُلْطَانِ ابْنِ سُلْطَانِ
 شَاهِ زَادَةَ سُلَيْمَانَ - خَلَدَ اللهُ ظِلُّ طُولِ الزَّمَانِ -
 بِمَعْرِفَةِ أَقَاوِجِيهِ خَيْرِ خَوَاهِدِ دَوْلَتِ خَلَدَادِ قَوْمِي بِنِيَانِ

مَدَّ ظِلَّهُ

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**